

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ (1989)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ

ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»,
15310 Αγία Παρασκευή Αττικής
Τηλ: 210 6503556, fax: 210 6511767
e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr

Αρ. Πρωτ.: 08/2013

Ημ/νία: 26/11/2013

Προς: Δρ. Ν. Κανελλόπουλο, Δ/ντή και Πρόεδρο ΔΣ ΕΚΕΦΕ «Δ»

Μέλη ΔΣ ΕΚΕΦΕ «Δ»

Θέμα: Προτάσεις ΣΕΔ για την ανάπτυξη του «Δ» και την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου έρευνας

Κε Πρόεδρε,

το ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών Δημοκρίτου ενόψει της διαμόρφωσης του νέου σχεδίου νόμου για την Έρευνα και την Τεχνολογία από την ΓΓΕΤ, θα ήθελε να μεταφέρει τις θέσεις των Ερευνητών όπως αυτές εγκρίθηκαν στην ΓΣ (18/6/2013) μετά από το κείμενο προτάσεων που συνέταξε η ομάδα εργασίας του ΣΕΔ, που συγκροτήθηκε με απόφαση προηγούμενης ΓΣ μελών του ΣΕΔ (4/2/2013).

Μετά από το Ν1514/1985 που αποτέλεσε θεμέλιο λίθο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ελλάδα και συνέβαλλε αποφασιστικά στην ανάπτυξή τους κατά τα τελευταία 30 χρόνια στο πλαίσιο της προετοιμασίας του νέου θεσμικού πλαισίου, θεωρούμε ότι ο νέος νόμος θα πρέπει να εξυπηρετεί και να καθιερώνει το πλαίσιο του ενιαίου χώρου Παιδείας - Έρευνας και Ανάπτυξης, μέσω της προώθησης της περαιτέρω διασύνδεσης ΑΕΙ και ΕΚ, της αναβάθμισης της θέσης του ερευνητή αλλά και της διασύνδεσης των ΕΚ με τον παραγωγικό φορέα. Με τον τρόπο αυτό θα αξιοποιηθεί με το βέλτιστο τρόπο το ερευνητικό προσωπικό αλλά και οι υποδομές λειτουργώντας ως βασικός μοχλός ανάπτυξης της Χώρας.

Αρχικά και πριν τις προτάσεις των Ερευνητών του «Δ» για το νέο θεσμικό πλαίσιο, σας παραθέτουμε σειρά προτάσεων οι οποίες δεν χρειάζονται μεταβολή θεσμικού πλαισίου και σχετίζονται αποκλειστικά με την ανάπτυξη και διάκριση του «Δ». Ο «Δ» θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί σημείο αναφοράς ως προς την πολυκλαδικότητα των επιστημονικών περιοχών που συνυπάρχουν στον ίδιο χώρο, από πλευράς επιστημονικής δραστηριότητας, να κατατάσσεται μεταξύ των πρώτων Ερευνητικών Κέντρων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παρουσιάζοντας σημαντική προσφορά σε επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα καθώς και στον τομέα της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Α. Προτάσεις για την αναπτυξιακή πορεία του «Δ» (χωρίς μεταβολή θεσμικού πλαισίου)

1. **Σύνταξη πενταετούς στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης Κέντρου**, (λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κέντρου (σημείο 3 παρακάτω) και τα στρατηγικά σχέδια των Ινστιτούτων).
2. **Σύνταξη πενταετών στρατηγικών σχεδίων ανάπτυξης ινστιτούτων** με συμμετοχή των ερευνητών και υποστήριξη από τις εξωτερικές συμβουλευτικές επιτροπές των ινστιτούτων (σημείο 4 παρακάτω).
3. Καθιέρωση πενταμελούς συμβουλευτικού σώματος Κέντρου (**Συμβουλευτική Επιτροπή Κέντρου**), που θα απαρτίζεται από τους Προέδρους των πενταμελών συμβουλευτικών επιτροπών των Ινστιτούτων (σημείο 4 παρακάτω). Θα επισκέπτεται το Κέντρο σε ετήσια βάση μετά την ολοκλήρωση των επισκέψεων στα Ινστιτούτα με σκοπό την τακτική εσωτερική αξιολόγηση των συνολικών δραστηριοτήτων του Κέντρου και την υποβολή προτάσεων για βελτίωση της απόδοσης στο ΔΣ μέσω του Επιστημονικού Συμβουλίου του Κέντρου (επιπλέον λεπτομέρειες στην ενότητα περί οργάνων διοίκησης Κέντρου και Ινστιτούτων).
4. Καθιέρωση πενταμελών **Συμβουλευτικών Επιτροπών Ινστιτούτων** που θα απαρτίζονται από επιστήμονες του εξωτερικού με εξειδικεύσεις που θα καλύπτουν το φάσμα δραστηριοτήτων των Ινστιτούτων. Θα

επισκέπτονται τα Ινστιτούτα σε ετήσια βάση για αξιολόγηση δραστηριοτήτων προς όφελος των Ινστιτούτων και του Κέντρου (συνιστά **διαδικασία ετήσιας αυτο-αξιολόγησης** των ινστιτούτων). Τα μέλη της θα ανανεώνονται τμηματικά σε βάση τριετίας (επιπλέον λεπτομέρειες στην ενότητα περί οργάνων διοίκησης Κέντρου και Ινστιτούτων).

5. Δημιουργία οριζόντιων δράσεων συνέργιας - **"Πρότυπα Κέντρα (εναλλακτικά, Δίκτυα ή Προγράμματα ή Συμπράξεις) Καινοτομίας"** κατά το πρότυπο των Προγραμμάτων του N1514.

α. Ολοκληρωμένες ερευνητικές κατευθύνσεις τριετούς διάρκειας, που θα υλοποιούνται από ερευνητές συμπληρωματικών εξειδικεύσεων από διάφορα Ινστιτούτα του Κέντρου (με διατήρηση του διοικητικού καθεστώτος τους στα οικεία ινστιτούτα).

β. Εσωτερική διοίκηση από τριμελείς επιτροπές εκλεγμένες εσωτερικά με υποστήριξη από συμβουλευτικές επιτροπές.

γ. Ενίσχυση από "Δ" με μεταπτυχιακούς και μεταδιδακτορικούς, τα *matching funds* των ερευνητών που συμμετέχουν σε αυτά στο ακέραιο και μέρος των λοιπών παρακρατήσεων της ΓΕΛ με σύγχρονες ενέργειες για διασφάλιση επιπλέον κονδυλίων από ΕΣΠΑ.

δ. Συμπράξεις με συναφείς ερευνητικές ομάδες από άλλα ΕΚ/ΕΙ και ΑΕΙ και με εταιρείες.

ε. Ανανέωση των δράσεων συνέργιας μετά από θετική αξιολόγηση από τις συμβουλευτικές επιτροπές των συμμετεχόντων Ινστιτούτων.

6. Σύναψη προγραμματικών συμφωνιών με ΑΕΙ για κοινά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

7. Δημιουργία και στελέχωση **Γραφείου Υποστήριξης Ερευνητικών Προγραμμάτων** για έγκαιρη ενημέρωση προκηρύξεων και ουσιαστική συμμετοχή στη συγγραφή των τμημάτων "ρουτίνας" των προτάσεων (π.χ. *dissemination, consortium and confidentiality agreements*).

8. **Διατήρηση και ενίσχυση του θεσμού μεταπτυχιακών και μεταδιδακτορικών** υποτρόφων με ικανή χρηματοδότηση από το Δημόσιο.

9. **Μεταφορά τεχνολογίας και διάχυση πληροφοριών** για καινοτόμα ερευνητικά αποτελέσματα του Κέντρου.

α. Δημιουργία και στελέχωση γραφείου υποστήριξης για προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας (IPR helpdesk) με εξειδικευμένο προσωπικό.

β. Δημιουργία και στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό γραφείου διασύνδεσης με εταιρείες για μεταφορά τεχνολογίας (Liaison and TT helpdesk).

γ. Δημιουργία και στελέχωση Γραφείου Διαχείρισης Θερμοκοιτίδων του Τεχνολογικού Πάρκου με εξειδικευμένο προσωπικό που θα αμείβεται από τα έσοδα του Πάρκου.

δ. Δημιουργία Επιτροπής του ΔΣ για την υποστήριξη του Γραφείου Διαχείρισης των Θερμοκοιτίδων του Τεχνολογικού Πάρκου και την επίβλεψη της διαχείρισης των εσόδων του πάρκου (συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από διπλώματα ευρεσιτεχνίας) - τριετής διάρκεια με σταδιακά ανανεούμενη σύνθεση.

ε. Επέκταση του Τεχνολογικού Πάρκου με υγρούς χώρους για spinoffs/startups περιορισμένης διάρκειας (μέχρι 3 χρόνια) με συμμετοχή των εταιρειών στο κόστος κτιριακής αναβάθμισης.

στ. Δημιουργία και στελέχωση Γραφείου Ενημέρωσης και Προώθησης, που θα διοργανώνει εξειδικευμένες και εκλαϊκευμένες θεματικές ημερίδες για εταιρείες και για το ευρύ κοινό αντίστοιχα, σε συνεργασία με το γραφείο Δημοσίων Σχέσεων του Κέντρου. Το ίδιο Γραφείο θα αναλάβει επίσης τη δημιουργία και συντήρηση α) Μουσείου Τεχνολογίας και β) μόνιμης (αλλά διαρκώς ανανεούμενης) Έκθεσης επιτευγμάτων του "Δ".

B. Προτάσεις για το νέο σχέδιο νόμου της ΕΤΑΚ

1. Θεσμοθέτηση Ενιαίου Χώρου Εκπαίδευσης και Έρευνας με **Αναπληρωτή Υπουργό** Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Έρευνας και Καινοτομίας και θεσμοθέτηση ελαχίστου ποσοστού του ΑΕΠ που θα διατίθεται για την ΕΤΑ.
2. Διατήρηση του καθεστώτος ΝΠΔΔ του «Δ».
3. Διατήρηση αυτοτέλειας (και πολυθεματικότητας) του «Δ».
4. Αλλαγή στην σύσταση των ΔΣ των ΕΚ και στον τρόπο λειτουργίας των οργάνων Διοίκησης των ΕΚ και Ινστιτούτων (περιγράφονται παρακάτω στην ενότητα "Όργανα Διοίκησης").
5. Διατήρηση διεθνών αξιολογήσεων ινστιτούτων και Κέντρων ανά πενταετία.
6. Καθορισμός προτεραιοτήτων και χρηματοδοτούμενων συμπράξεων ομοειδών δραστηριοτήτων πενταετούς διάρκειας βάσει των αποτελεσμάτων των διεθνών αξιολογήσεων ινστιτούτων με δυνατότητα ανανέωσης μετά από νέες διεθνείς αξιολογήσεις.
7. Χρηματοδότηση και προκηρύξεις υποστήριξης γενικών ερευνητικών δραστηριοτήτων, υπό μορφή έργων βασικής έρευνας τριετούς διάρκειας, σε τακτές ημερομηνίες δυο φορές το χρόνο.
8. Υλοποίηση παροχής ενισχυμένων κινήτρων προς τις βιομηχανίες για ενίσχυση της χρηματοδοτούμενης από τις βιομηχανίες διασύνδεσής τους με ερευνητικές δραστηριότητες (τα κίνητρα έχουν ήδη θεσμοθετηθεί - άρθρο 3 παρ. 29 του Ν.4110/2013] που θα περιλαμβάνουν και κατ' ελάχιστον ισόποση συγχρηματοδότηση των εμπλεκόμενων ερευνητών των ερευνητικών κέντρων από την Πολιτεία.
9. Προκηρύξεις ερευνητικών συμπράξεων ΕΙ και ΑΕΙ (ανεξάρτητα από νομικά καθεστώτα) για ομοειδείς δραστηριότητες.
10. Θεσμοθέτηση κινητικότητας ερευνητών και μελών ΔΕΠ
11. Επίσημη αναγνώριση της εποπτείας διδακτορικών και μεταπτυχιακών διατριβών από ερευνητές που δεν συμμετέχουν στις εξεταστικές επιτροπές των διατριβών.

Όργανα Διοίκησης Κέντρου και Ινστιτούτων και Υποστηρικτικά Σώματα

A. Κέντρο

Διευθυντής Κέντρου και Πρόεδρος του ΔΣ

Επιλέγεται από τους τρεις (3) επικρατέστερους υποψήφιους που έχουν καταταγεί με σειρά προτίμησης από αρμόδιο εκλεκτορικό σώμα οριζόμενο από το ΕΣΕΤ μετά από απόφαση του οικείου υπουργού. Η επιλογή γίνεται από το Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου (περιγράφεται παρακάτω) με σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπουργού. Υλοποιεί τις αποφάσεις του ΔΣ και του Επιστημονικού Συμβουλίου του Κέντρου και έχει την διοικητική ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία του Κέντρου σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Σε ετήσια βάση, καταθέτει έκθεση πεπραγμένων στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου.

Συμβούλιο Διοίκησης (τακτικές συνεδριάσεις ανά μήνα)

Πενταμελές (από άποψη ψήφων) ΔΣ που είναι υπεύθυνο για την ομαλή λειτουργία του Κέντρου σε όλα τα επίπεδα και έχει τη νομική ευθύνη της λειτουργίας του. Αποτελείται από:

τον Διευθυντή του Κέντρου ως Πρόεδρο

2 Δ/ντές Ινστιτούτων (εκλεγμένους από το Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου για θητεία ενός χρόνου)

1 Εκπρόσωπο Ερευνητών/ΕΛΕ (εκλεγμένο με άμεση ψηφοφορία από το σώμα των Ερευνητών/ΕΛΕ- ο ίδιος συμμετέχει επίσης στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου)

1 Εκπρόσωπο Διοικητικών/ Τεχνικών (εκλεγμένο με άμεση ψηφοφορία από το σώμα των Διοικητικών/ Τεχνικών - ο ίδιος συμμετέχει επίσης στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου)

1 Εκπρόσωπο της Προϊσταμένης Αρχής (ΓΓΕΤ ή Υπουργείο Παιδείας) **χωρίς δικαίωμα ψήφου** (ο ίδιος συμμετέχει επίσης στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου)

Επιστημονικό Συμβούλιο Κέντρου, τακτικές συνεδριάσεις ανά τρίμηνο)

Το ανώτατο σώμα του Κέντρου σε ό,τι αφορά τη χάραξη της ερευνητικής πολιτικής του. Με υποστήριξη από τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Κέντρου (περιγράφεται παρακάτω) αξιολογεί σε ετήσια βάση τα πεπραγμένα του Δ/ντή του Κέντρου και αποφασίζει για τυχόν απαιτούμενη λήψη διορθωτικών μέτρων. Με ενισχυμένη πλειοψηφία έχει το δικαίωμα να προτείνει στο αρμόδιο Υπουργείο την άμεση παύση της θητείας του Δ/ντή του Κέντρου για ανεπαρκή εκτέλεση καθηκόντων. Αποτελείται από:

τον Δ/ντή του Κέντρου και Πρόεδρο του ΔΣ

τους Δ/ντές των Ινστιτούτων (ή τους Αναπληρωτές τους με δικαίωμα ψήφου)

Ισάριθμους με τους Δ/ντές των Ινστιτούτων διαπρεπείς επιστήμονες της ημεδαπής (οριζόμενους από την Προϊσταμένη Αρχή, ένα/μία για κάθε Ινστιτούτο)

1 Εκπρόσωπο Ερευνητών (εκλεγμένο με άμεση ψηφοφορία)

1 Εκπρόσωπο Διοικητικών/ Τεχνικών (εκλεγμένο με άμεση ψηφοφορία)

1 Εκπρόσωπο του ΣΕΒ ή άλλου συλλογικού οργάνου του παραγωγικού ιστού της χώρας

1 Εκπρόσωπο της Προϊσταμένης Αρχής (ΓΓΕΤ ή Υπουργείο Παιδείας)

Συμβουλευτική Επιτροπή Κέντρου (προαναφέρθηκε στο Α3 - αποζημιούμενα μέλη, τακτικές συνεδριάσεις σε ετήσια βάση)

Πενταμελής επιτροπή αποτελούμενη από τους Προέδρους των Συμβουλευτικών Επιτροπών των Ινστιτούτων. Επιβλέπει την πρόοδο του Κέντρου σε ετήσια βάση βασισμένη στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης του Κέντρου και τα πορίσματα των ετήσιων επισκέψεων-αξιολογήσεων των Συμβουλευτικών Επιτροπών των Ινστιτούτων και προτείνει στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου (και το ΔΣ) μέτρα για περαιτέρω βελτίωση.

Β. Ινστιτούτα

Δ/ντής Ινστιτούτου

Εκλέγεται από πενταμελή ή επταμελή επιτροπή, η οποία περιλαμβάνει 2 ή 3, αντίστοιχα, ερευνητές Α' ή Β' βαθμίδας του οικείου Ινστιτούτου οριζόμενους με εκλογή από την Ολομέλεια του Ινστιτούτου με τα εξωτερικά μέλη της Επιτροπής να ορίζονται από το ΕΣΕΤ. Για την εκλογή του απαιτείται ενισχυμένη πλειοψηφία (4/5 ή 6/7).

Είναι υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του Ινστιτούτου σε όλα τα επίπεδα. Παρίσταται στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σε κρίσεις ερευνητών συμμετέχει αυτοδικαίως ως μέλος στις επιτροπές κρίσεων χωρίς να είναι ο εισηγητής.

Αναπληρωτής Δ/ντής

Εκλέγεται για διετή θητεία από την Ολομέλεια των Ερευνητών με ψηφοφορία ξεχωριστή από αυτήν του Επιστημονικού Συμβουλίου Ινστιτούτου και δεν έχει δικαίωμα εκλογής σε αυτό. Παρίσταται στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου (τακτικές συνεδριάσεις ανά μήνα)

Πενταμελές Συμβούλιο εκλεγμένο από την Ολομέλεια των Ερευνητών. Συνιστά το γνωμοδοτικό σώμα του Ινστιτούτου και αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Εκφέρει γνώμη για τον ετήσιο οικονομικό απολογισμό του Ινστιτούτου πριν την παρουσίασή του στην Ολομέλεια των ερευνητών. Προτείνει στο ΕΣ του Κέντρου ονόματα υποψηφίων μελών για επιτροπές κρίσεις ερευνητών, οι οποίες θα ορίζουν και τον Εισηγητή για κάθε κρίση. Στις συνεδριάσεις του παρίστανται ο Δ/ντής του Ινστιτούτου ή ο Αναπληρωτής του χωρίς δικαίωμα ψήφου. Έχει δικαίωμα σύγκλησης της Ολομέλειας των Ερευνητών για σοβαρά θέματα.

Ολομέλεια ερευνητών του Ινστιτούτου (τακτικές συγκλήσεις κάθε 6 μήνες)

Αποτελεί το ανώτατο όργανο ελέγχου του Ινστιτούτου. Συγκαλείται σε τακτική βάση (τουλάχιστον μια φορά κάθε 6 μήνες) από τον Δ/ντή του Ινστιτούτου και σε έκτακτες περιπτώσεις με απόφαση του Δ/ντή ή των 3/5

των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου ή μετά από συλλογή υπογραφών από την πλειοψηφία (50%+1) των ερευνητών του. Αποφασίζει για τη στελέχωση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου και εγκρίνει τις ερευνητικές κατευθύνσεις του Ινστιτούτου σε σχέση με το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης και τις ετήσιες αυτο-αξιολογήσεις του Ινστιτούτου. Έχει γενικότερη ελεγκτική αρμοδιότητα για όλες τις πράξεις της Διοίκησης του Ινστιτούτου συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής διαχείρισης, που παρουσιάζεται μέσω του ετήσιου οικονομικού απολογισμού και προϋπολογισμού και, με ειδική ενισχυμένη πλειοψηφία (δυο τρίτων των μελών του Ινστιτούτου συν ένας) μπορεί να εισηγείται στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Κέντρου την άμεση παύση της θητείας του Δ/ντή για μη ικανοποιητική εκτέλεση των καθηκόντων του.

Συμβουλευτική Επιτροπή Ινστιτούτου (προαναφέρθηκε στο Α4 - αποζημιούμενα μέλη, τακτικές συνεδριάσεις σε ετήσια βάση αμειβόμενη)

Αποτελείται από 5 διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού που καλύπτουν όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου. Τα μέλη της ορίζονται μετά από σχετικές εισηγήσεις της Ολομέλειας των ερευνητών του Ινστιτούτου. Κρίνει, βάσει του ετήσιου απολογισμού, παρουσιάσεων των ερευνητών και συνεντεύξεων με αυτούς, την ποιότητα και απόδοση των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου και προτείνει στον Δ/ντή και στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου μέτρα για τη βελτίωση της απόδοσης. Οι προτάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου κοινοποιούνται άμεσα στην Ολομέλεια των ερευνητών του Ινστιτούτου.

Το ΔΣ του ΣΕΔ καλεί το Δ/ντή και Πρόεδρο του ΕΚΕΦΕ «Δ» αλλά και όλα τα μέλη του ΔΣ του Κέντρου να υποστηρίξουν τις εκπεφρασμένες θέσεις των Ερευνητών του «Δ».

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Δ.

Η Πρόεδρος

Μ. Κωνσταντοπούλου

Ο Γεν. Γραμματέας

Ν. Γλέζος